Ajuntament de
Torroella de Montgrí

27/09/2017

El programa LIFE de la UE ha permès invertir 5,3 milions d'euros en la regeneració dels aiguamolls del Baix Ter

L'Ajuntament de Torroella de Montgrí ha promogut 3 projectes en el marc del programa LIFE, que enguany compleix 25 anys

L'Ajuntament de Torroella de Montgrí ha anat treballant les darreres tres dècades en un model de desenvolupament territorial més sostenible i responsable amb l'entorn, perquè s'és plenament conscient del seu alt valor natural i la fragilitat dels seus hàbitats.

En el marc de les polítiques municipals orientades a promoure aquest objectiu, s'ha incidit, especialment, en la recuperació de les maresmes i els aiguamolls, uns ecosistemes extremadament fràgils i sensibles a aspectes com el canvi climàtic o la freqüència humana. Al nostre litoral en tenim una bona mostra d'aquests ecosistemes, que s'estan recuperant gràcies a iniciatives com els projectes LIFE.

El programa LIFE de la Unió Europea està tenint un paper determinant en la recuperació dels sistemes litorals de Torroella de Montgrí, de l'Estartit i dels aiguamolls del Baix Ter. Es tracta del principal mecanisme de fiançament de la política ambiental de la Unió Europea, que es va aprovar el 21 de maig de 1992 i enguany commemora el seu 25è aniversari.

En el cas del nostre municipi, durant aquest període l'ajuntament de Torroella de Montgrí ha pogut tirar endavant 3 projectes finançats pel LIFE, que han representat una inversió global d'uns 5,2 milions d'euros. D'aquest import, pràcticament el 75% han estat finançats per la UE a través del programa LIFE. La resta han estat aportats per l'ajuntament i pels socis que hi han participat.

En els tres casos, es tracta d'actuacions que pel seu abast i envergadura sobrepassen amb escreix les possibilitats econòmiques municipals i beneficien àmbits o espècies d'interès ecològic comunitari, que pel seu alt valor estan inclosos dins de la Xarxa Natura 2000. És precisament en actuacions d'aquesta naturalesa quan més sentit té un programa transversal com el LIFE que, a més, fomenta el treball en equip i la transversalitat entre institucions i organismes del territori.

LIFE TER VELL (199-2003)

El primer projecte que es va desenvolupar va ser el de la **«Restauració i ordenació de llacunes i sistemes costaners del Baix Ter (1999-2003)»,** conegut amb el nom de **Life Ter Vell-Pletera**.

Tenia com a principal objectiu la restauració de les llacunes del Ter Vell i la Pletera i un pressupost d'1.159.000 euros. El principal promotor era l'Ajuntament de Torroella de Montgrí i comptava amb l'Escola Taller Gavarres, el Servei Control de Mosquits i la Universitat de Girona com a col·laboradors. D'altra banda, també hi participaven la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Girona, el Ministeri de Medi Ambient i la Fundació Territori i Paisatge de Caixa Catalunya. Les actuacions es van focalitzar en dos punts ben diferenciats: per una banda, la llacuna costanera del Ter Vell, i per una altra banda, a la maresma de la Pletera.

En el cas del primer sector, es van executar les següents actuacions buscant la millora de la qualitat de l'aigua:

- Dragat de la llacuna en els punts amb major contingut orgànic.
- Eliminació de l'excés de fangs a les parts més profundes de la llacuna.
- Construcció d'un sistema d'aiguamolls que redueixi l'entrada de nutrients a la llacuna.

En el segon sector, les actuacions estaven destinades a la millora de les poblacions de fartet (*Aphanius iberus*):

- Cria en captivitat de fartet (*Aphanius iberus*).
- Creació de noves llacunes d'inundació permanent a la Pletera i repoblació amb fartet.
- La conservació de la vegetació de dunes i maresma.

LIFE EMYSTER (2005-2008)

El segon projecte impulsat va ser el de la **«Recuperació de l'hàbitat d'amfibis i Emys orbicularis al Baix Ter (2005-2008),** conegut amb el nom de **Life Emyster.** En aquest cas, es volien recuperar les poblacions de les diferents espècies d'amfibis i de la tortuga d'estany (*Emys orbicularis*), mitjançant la restauració i ampliació dels seus hàbitats: els aiguamolls d'aigua dolça d'inundació temporània o permanent. Tenia un pressupost total d'1.398.300 euros. El projecte va ser una iniciativa dels ajuntaments de Torroella de Montgrí i de Pals. També hi participaven la Generalitat de Catalunya, la Fundació Territori i Paisatge, la Diputació de Girona, el Consorci de la Costa Brava, el Consell Comarcal del Baix Empordà i la Universitat de Girona.

Les principals actuacions executades van ser:

- Recuperació de closes i terrenys d'inundació contemporània.
- Restauració de les basses d'en Coll i el seu entorn.
- Recuperació del bosc de ribera i de les basses associades.
- Retirada d'exemplars d'espècies de tortuga invasores.
- Ordenació dels accessos i usos de l'espai.

LIFE PLETERA (2014-2018)

El tercer projecte **«Desurbanització y recuperació de la funcionalitat ecològica en els sistemes costaners de la Pletera (2014-2018)**, conegut amb el nom de **Life Pletera**, que es troba en la fase final de la seva execució. Té un pressupost global de 2.528.148 euros, el 75% dels quals (1.896.111) estan aportats pel programa Life. La resta l'aporten l'Ajuntament de Torroella de Montgrí, com a beneficiari del projecte; el Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter, la Càtedra d'Ecosistemes Litorals Mediterranis de la Universitat de Girona (UdG) i l'empresa pública Tragsa, com a socis. També compta amb el suport, com a cofinançadors, de la Diputació de Girona, i del Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient, a través de la Fundación Biodiversidad.

Les principals actuacions són:

- Desurbanització del passeig inacabat i dels antics accessos
- Retirada de runes i de material de rebliment sobre la maresma
- Creació de noves llacunes
- Restauració dels sistema durar
- Ordenació d'accessos i itineraris
- Seguiment científic de les maresmes

- Sensibilització a escala local

Ens adherim al 25è aniversari del LIFE

L'Ajuntament de Torroella de Montgrí s'ha volgut adherir a la celebració del 25è aniversari del LIFE fent una petita aportació a la divulgació d'aquest programa europeu. L'acció es concreta en la reproducció a gran escala del logotip commemoratiu d'aquests 25 anys en una de les casetes de serveis elèctrics de l'antiga urbanització. D'aquesta manera, mentre aquesta construcció no s'hagi retirat, els visitants de l'espai podran visualitzar-lo i relacionar l'actuació amb aquest important programa europeu.

La reproducció del logotip en grans dimensions es farà amb la col·laboració d'alumnes de l'IES l'Institut Montgrí que participen en el projecte INDI d'Art Participatiu per a Joves. Aquest programa s'organitza des del Museu de la Mediterrània i l'àrea de Joventut de l'Ajuntament de Torroella de Montgrí, amb la col·laboració del mateix institut. El projecte INDI aposta per una creació menys personalista basada en el treball en grup i la participació, a l'entorn dels i les joves adolescents i la creació contemporània. El logotip es pintarà el dijous 28 de setembre i es presentarà públicament el dissabte 30 en el marc de la primera intervenció artística del segon cicle d'intervencions a la caseta de serveis elèctrics que promouen el col·lectiu local BUIT i el Bòlit, Centre d'Art Contemporani de Girona.